

nellesmæssige krav efter § 1, stk. 1, nr. 4, jfr. stk. 2, for så vidt angår den nye bedrift.“

10. § 7, stk. 1 og 2, affattes således:

„Landbrugsministeren kan yde et tilskud til jordbrugere, der erhverver en jordbrugsbedrift, og som opfylder betingelserne i § 1.

Stk. 2. Tilskuddet udgør for bedrifter erhvervet før 1. juli 1973 . . . 2,0 pct. af bedriftens handelsværdi, jfr. § 3, stk. 2.

For bedrifter erhvervet 1. juli 1973 eller senere udgør tilskuddet 2,5 -

af handelsværdien dog højst af 600.000 kr. § 3, stk. 2, 3. pkt., finder tilsvarende anvendelse.“

§ 2.

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

§ 3.

For bedrifter erhvervet før 1. marts 1976 er det en betingelse for at yde lån og tilskud efter lov om udlån til yngre jordbrugere, at bedriften er en landbrugsbedrift.

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

1. I henhold til loven om udlån til yngre landmænd fra 1967 med senere ændringer (lovbekendtgørelse nr. 368 af 29. juni 1973) kan førstegangsetablerede landmænd under 40 år, som har landbrug som hovederhverv og som opfylder visse uddannelseskrav opnå „kursudligningslån“ og etableringstilskud.

„Kursudligningslånene“ tilsigter at mildne virkningerne af de betydelige kurstab på obligationslån og de store renteudgifter i forbindelse med finansieringen af generationsskiftet og derved at lette de unge landmænds første etablering i erhvervet.

Det særlige etableringstilskud er et bidrag til dækning af de efterhånden betydelige udgifter i forbindelse med overdragelse af fast ejendom.

2. Ved lovens gennemførelse i 1967 blev støtteordningen begrænset til landmænd, altså med udelukkelse af gartneri og frugtavl.

Baggrunden herfor må antages at være, at sidstnævnte erhverv dengang — før Danmarks tilslutning til EF — var i en bedre erhvervsøkonomisk situation end landbruget, idet disse erhverv opnåede tilfredsstillende priser i kraft af det danske markeds beskyttelse gennem told og kvantitative importrestriktioner.

Ved EF-tilslutningen pr. 1. januar 1973 og den dermed følgende afvikling af told og importrestriktioner over for de andre EF-lande, har gartneri og frugtavl mistet deres hidtidige beskyttede stilling på hjemmemarkedet. Konkurrencen er skærpet, og afsætningsvilkårene er forringede for flere vigtige produkter. Efter EF-tilslutningen er gartnerens økonomiske vilkår med andre ord blevet forringet, mens landbrugets er blevet forbedret.

Hertil kommer, at de store stigninger i oliepriserne har haft en meget ugunstig virkning på væksthusholdningens økonomi.

De erhvervsøkonomiske grunde, der i sin tid kan have været for ikke at tage gartneri og frugtavl med under loven, kan således ikke længere siges at være til stede.

3. Strukturudviklingen inden for gartneri og frugtavl er i de senere år — ligesom inden for landbruget — gået i retning af større bedrifter, fordi det kun er bedrifter af en vis størrelse, der kan sikre brugerne en indkomst på lige fod med andre samfundsgrupper. Samtidig er priserne på gartneriejendomme m.m. steget meget stærkt i takt med den almindelige prisudvikling i samfundet. Arbejdslønnen i gartneri og frugtavl er vel steget i takt med ejendomspriserne, men de stigende krav til teoretisk uddannelse begrænser de unges opsparingsmuligheder, ligesom de unges lønopsparing i banker og sparekasser forringes i takt med prisudviklingen.

Det er i øvrigt karakteristisk, at gartnerierhvervet i væsentlig højere grad end landbruget er finansieret ved kortfristede og derved specielt for de nyetablerede vanskeligt opnåelige og belastende driftskreditter.

Disse forhold gør, at behovet for fremmedfinansiering i forbindelse med de unges førstegangsetablering og dermed problemet med kurstabene på obligationslån og de store renteudgifter er mindst lige så stort inden for gartneri og frugtavl som inden for landbruget.

Behovet for at lette de unges førstegangsetablering og dermed generationsskiftet i gartneri og frugtavl gennem ydelse af „kursudligningslån“ og etab-